

Statenmededeling

Onderwerp

Provinciale bevoegdheid realisatie wind- (en zon)ontwikkeling Bergeijk

Datum

28 januari 2025

Documentnummer

GS: 6063358

PS: 6067392

Programma

Milieu en Energie

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het besluit van het college van Gedeputeerde Staten (GS) om de bevoegdheid voor de ontwikkeling van wind- en zonprojecten in gebied De Pielis in Bergeijk vooralsnog niet over te dragen aan de gemeente.

Aanleiding

Het gebied De Pielis in de gemeente Bergeijk is opgenomen als zoekgebied voor wind en zon in de RES 1.0 van de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De afweging en de keuze voor dit zoekgebied is gebaseerd op een door de Kempengemeenten in 2019 doorlopen plan-MER die is opgenomen in de plan-MER van de Regionale Energiestrategie (RES) MRE van 2020. In beginsel vormt het huidige provinciale beleid geen belemmering voor de ontwikkeling van windenergie in het gebied. Voor de ontwikkeling van zonne-energie moet voldaan worden aan de aangepaste zonneladder. Begin 2024 heeft het college van GS twee afzonderlijke verzoeken gekregen van ontwikkelaars van wind en zon, om voor het gebied De Pielis in Bergeijk gebruik te maken van de bevoegdheid om projectbesluiten te nemen voor de ontwikkeling van windprojecten. Het college dient de aanvragen van de ontwikkelaars conform de Algemene wet bestuursrecht, Elektriciteitswet en de Omgevingswet in behandeling te nemen, gevolgd door een besluit.

De gemeente Bergeijk heeft aangegeven de ontwikkeling van wind en zon in het gebied De Pielis niet meer te steunen. De gemeente heeft gevraagd de regie op realisatie van wind- en zonne-energie bij haar te laten. Ook heeft de gemeente aangegeven de gemeentegronen in het gebied niet beschikbaar te willen stellen voor de grootschalige opwek van energie. Het college van GS is voornemens om de provinciale bevoegdheid voor een wind- en zonontwikkeling in het gebied vooralsnog niet over te dragen. Voordat het college een definitief

besluit neemt of zij de bevoegdheid bij zichzelf houdt, willen GS met het doorlopen van een project-MER-procedure, in beeld krijgen welke reële mogelijkheden er zijn voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in het gebied. Hierbij zal de omgeving ook worden betrokken. Dit heeft het college ook laten weten aan de gemeente en aan de ontwikkelaars.

Datum

28 januari 2025

Documentnummer

GS : 6063358

PS : 6067392

Bevoegdheid

De provincie is formeel bevoegd gezag om projectbesluiten te nemen voor windparken tussen de 5 en de 100 MegaWatt (MW), op grond van artikel 9c van de Elektriciteitswet. Voor zonneparken is de gemeente bevoegd gezag tot 50 MW en het rijk vanaf 50 MW. Het rijk is bereid deze bevoegdheid aan ons college over te dragen, mocht het op te wekken vermogen door zon meer dan 50 MW zijn. In de nieuwe Energiewet die naar verwachting komend jaar in werking treedt, is de provincie gevoegd gezag voor zonneparken van 50 tot 100 MW. Onder 50 MW is dat de gemeente en boven 100 MW het rijk.

Rollen en belangen

In het kader van de regierol van de provincie is het college voornemens de bevoegdheid voor de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in het gebied De Pielis vooralsnog niet over te dragen aan de gemeente Bergeijk.

Kernboodschap

- 1. De ontwikkeling van een wind- en zonnepark in de Pielis draagt substantieel bij aan de totale RES-opgave en is van groot belang voor de energietransitie in Brabant.*

De afgesproken opgave van RES-regio MRE is 2 TWh aan duurzame energie in 2030. Gebied De Pielis in de gemeente Bergeijk is als zoekgebied voor wind en zon opgenomen in de RES MRE die in 2020 in de gemeenteraden is vastgesteld. Gezien de grote belemmeringen van de defensieradar op de plaatsingsmogelijkheden voor windturbines in het RES-gebied MRE zijn er binnen de regio weinig mogelijkheden voor alternatieven voor De Pielis. In de raadsinformatiebrief van de RES-regio van eind 2022 staat dat door beperkingen van de vliegverkeersradar meerdere zoekgebieden voor wind of gecombineerd wind/zon afvallen. In Bergeijk kan een substantieel deel van de totale RES-opgave van de MRE worden bewerkstelligd. Wanneer de wind- en zonontwikkeling in de De Pielis niet gerealiseerd wordt, wordt een groot deel van de RES-opgave van de MRE niet gehaald.

- 2. Met het doorlopen van een project-MER wordt inzicht en duidelijkheid gegeven over de brede milieugevolgen en plaatsingsmogelijkheden van windturbines en zonneparken in het gebied De Pielis*

Het MER-traject is bedoeld om in alle zorgvuldigheid alle mogelijkheden in het gebied te onderzoeken, ook nu de gemeente heeft aangegeven haar gronden niet in te brengen voor de grootschalige opwek van energie. De

project-MER is een instrument om, gekeken naar de brede milieuaspecten, zoals effect op leefbaarheid en aanwezige gebiedswaarden en -kwaliteiten, een objectieve afweging te kunnen maken voor locaties voor de plaatsing van windturbines en zonnepanelen.

De project-MER geeft betrokkenen uit de omgeving ook een extra gelegenheid om te participeren en in te spreken in de plannen.

Datum

28 januari 2025

Documentnummer

GS : 6063358

PS : 6067392

3. *Het college van GS heeft daarom aan de gemeente, het Rijk en de ontwikkelaars laten weten op dit moment de bevoegdheid voor het ontwikkelen van wind en zon in De Pielis niet over te dragen aan de gemeente Bergeijk*

GS willen zoals hierboven aangegeven, eerst in alle zorgvuldigheid een MER-traject doorlopen. Op basis van de uitkomsten van de project-MER zal het college van GS een definitief besluit nemen over het inzetten van de provinciale bevoegdheid om een wind- en zonontwikkeling in De Pielis mogelijk te maken. De twee projectvoorstellen die bij de provincie zijn ingediend, worden aangehouden totdat de resultaten van de project-MER bekend zijn. Dan zal het college bezien in hoeverre de bestaande initiatieven hierbinnen passen.

Consequenties

Door eerst een project-MER-procedure te doorlopen, wordt niet zomaar medewerking verleend aan de ingediende voorstellen van de beide consortia. Dit biedt de basis om als provincie zelf in beeld te brengen op welke manier en waar de ontwikkeling van wind- en zonne-energie in dit gebied aanvaardbaar zou kunnen zijn en welke voorwaarden daaraan verbonden kunnen worden. We blijven met de gemeente Bergeijk in gesprek over een mogelijke gemeentelijke betrokkenheid.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

Na het doorlopen van de project-MER-procedure zal het college van GS een besluit nemen over het gebruikmaken van provinciale bevoegdheid ten behoeve van de ontwikkeling van wind- en/of zonne-energie in het gebied De Pielis. Provinciale Staten worden te zijner tijd geïnformeerd over dit besluit.

Vervolg

Zie ook communicatie

Bijlagen

Brief van het college van GS aan de gemeente Bergeijk

Brief van Tegenwind Bergeijk

Brief van Kring De Pielis

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

28 januari 2025

Documentnummer

GS : 6063358

PS : 6067392

I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA